

**Ministerul Educației și Cercetării al Republicii Moldova
Academia de Studii Economice din Moldova**

COORDONAT

Ministerul Educației și Cercetării

nr. _____
din _____

Ministru _____ **Dan PERCIUN**

APROBAT

La ședința Senatului ASEM

Proces verbal nr. 10
din 29 mai 2025

Rector _____ **Alexandru STRATAN**

**PLAN DE ÎNVĂȚĂMÂNT
pentru ciclul II, studii superioare de master**

Nivelul calificării conform ISCED și CNC:

Domeniul general de studii:

Domeniul de formare profesională:

Programul de master:

Tipul programului de master:

Numărul total de credite de studiu ECTS:

Titlul obținut la finele studiilor:

Baza admiterii:

7 ISCED și 7 CNC

041. Științe economice

0410 Economie

Comerț Exterior și Activitate Vamală

Master profesional - MP

120 ECTS

Master în Științe economice

**Diplomă de studii superioare de licență sau
alt act de studii echivalent, recunoscut de
autoritatea competentă**

Limba de instruire:

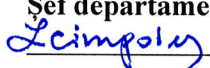
Forma de organizare a învățământului:

Română

Învățământ cu frecvență

Înregistrat
Agenția Națională de Asigurare a Calității în Educație și Cercetare
Nr. _____ din _____

RESPONSABIL DE PROGRAM

Sef departament „Business Internațional”
 CIMPOIEȘ Liliana,
conf. univ., dr.

Aprobat :

Proces verbal nr. 7 din 17 aprilie 2025

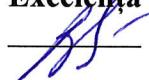
APROBAT

Președintele Consiliului Calității ASEM
 CASIAN Angela, conf.univ., dr.

Proces verbal nr. 6

din 28 mai 2025

APROBAT

Președintele Consiliului Școlii Masterale de
Excelență în Economie și Business
 BULGAC Corina, conf.univ., dr.

Proces verbal nr. 6

din 26 mai 2025

CALENDARUL UNIVERSITAR						
Termene (date calendaristice exprimate în luni) și durată						
Anul de studii	Activități didactice și de evaluare		Stagii de practică	Vacanțe		
	Sem. I	Sem. II		Iarnă	Primăvară	Vară
I	octombrie – februarie (17 săptămâni)	aprilie – iunie (10 săptămâni)	Sem. II (7 săptămâni) februarie – aprilie	decembrie-ianuarie (2 săptămâni)	Paști (1 săptămână)	iunie – august (10 săptămâni)
II	septembrie – noiembrie (13 săptămâni)	februarie – aprilie (17 săptămâni)	Sem. III (4 săptămâni) noiembrie-decembrie	ianuarie (2 săptămâni)	Paști (1 săptămână)	-
Total nr. săpt.	30 săpt.	27 săpt.	11 săpt.	4 săpt.	2 săpt.	10 săpt.

PLANUL DE ÎNVĂȚĂMÂNT PE ANII DE STUDII								
Cod	Denumirea unității de curs	Număr de ore			Număr de ore pe tipuri de activități		Forma de evaluare	Nr. ECTS
		Total	Conținut direct	Studiu individual	Curs	Seminar Laborator		
ANUL I de STUDII								
SEMESTRUL I								
F. 01.O.01.31	Economie internațională	150	36	114	24	12	E	5
F.01.O.02.31	Organizarea și desfășurarea activității vamale	150	36	114	24	12	E	5
F.01.O.03.31	Negocierea comercială internațională	150	36	114	24	12	E	5
F.01.O.04.31	Tranzacții comerciale internaționale	150	36	114	24	12	E	5
F.01.O.05.31	Strategia și politica firmei în context internațional	150	36	114	24	12	E	5
F.01.O.06.31	Metodologia și etica cercetării în domeniul de formare profesională	150	36	114	24	12	E	5
Total unități de curs pe semestrul I		900	216	684	144	72	6E	30
SEMESTRUL II								
S.02.O.07.31	Sistemul comercial internațional	180	60	120	40	20	E	6
S.02.O.08.31	Diplomație comercială și financiară	180	60	120	40	20	E	6
S.02.O.09.31	Riscuri în Afaceri Economice Internaționale	180	60	120	40	20	E	6
SP.02.O.10.31	Practica de master I (de profesionalizare)	360	300	60			E	12
Total unități de curs pe semestrul II		900	480	420	120	60	4E	30
Total pe anul I de studii		1800	696	1104	264	132	10E	60
ANUL II de STUDII								
SEMESTRUL III								
S.03.O.11.23	Managementul operațiunilor vamale și al reglementărilor tarifare și netarifare	180	60	120	40	20	E	6
S.03.O.12.31	Managementul integrat al frontierei și facilitarea comerțului	180	60	120	40	20	E	6
S.03.O.13.31	Politici comerciale internaționale și competitivitatea exporturilor	180	60	120	40	20	E	6
S.03.A.14.31	Conjunctură economică internațională	180	60	120	40	20	E	6
S.03.A.14.23	Dreptul comerțului internațional							
S.03.A.14.12	Logistica internațională							
S.03.A.14.31	Regimurile și destinațiile vamale							
SP.03.O.15.31	Practică de master II (de cercetare)	180	150	30			E	6
Total unități de curs pe semestrul III		900	390	510	160	80	5E	30
SEMESTRUL IV								
S.04.A.16.31	Internaționalizarea afacerilor pe piețele externe	180	60	120	40	20	E	6

PLANUL DE ÎNVĂȚĂMÂNT PE ANII DE STUDII								
Cod	Denumirea unității de curs	Număr de ore			Număr de ore pe tipuri de activități		Forma de evaluare	Nr. ECTS
		Total	Contact direct	Studiu individual	Curs	Seminar Laborator		
S.04.A.16.11	Planuri de afaceri și studii de fezabilitate							
S.04.A.16.41	Fiscalitate internațională							
S.04.A.16.31	Geostrategia Relațiilor Economice Externe ale Republicii Moldova							
	Teza de master	720		720			E	24
Total unități de curs pe semestrul IV		900	60	840	40	20	2E	30
Total pe anul II de studii		1800	450	1350	200	100	7E	60
TOTAL GENERAL pe anii de studii		3600	1146	2454	364	232	17E	120

Stagiile de practică						
Nr.	Tipul stagiului de practică	Semestru	Durată		Perioada desfășurării	Număr ECTS
			Nr. săpt.	Nr. ore		
1.	Practica de master I (de profesionalizare)	II	7	360	februarie-aprilie	12
2.	Practica de master II (de cercetare)	III	4	180	noiembrie – decembrie	6
TOTAL			11	540		18

Forma de evaluare finală a studiilor			
Nr.	Forma de evaluare finală a studiilor	Termene de organizare	Nr. ECTS
1.	Teza de master	mai-iunie	24

Unități de curs la libera alegere									
Cod	Denumire a unității de curs	Total ore			Număr de ore pe tipuri de activități			Forma de evaluare	Nr. credite
		Total	Contact direct	Studiu individual	Curs	Seminar	Laboratoare/Practice		
Anul I									
Semestrul I									
G.01.L.32	Limbă străină aplicată în domeniul profesional	150	36	114		36		E	5
Semestrul II									
G.02.L.61	Inteligența artificială în domeniul profesional	150	36	114	18	18		E	5
Anul II									
Semestrul III									
G.03.L.11	MODUL 1. Managementul public și conducerea organizațională bazate	180	44 (22/22)	136 (68/68)	32 (16/16)	12 (6/6)		E	6 (3/3)

Unități de curs la libera alegere									
Cod	Denumire a unității de curs	Total ore			Număr de ore pe tipuri de activități			Forma de evaluare	Nr. credite
		Total	Contact direct	Studiu individual	Curs	Seminar	Laboratoare/Practice		
	pe fundamente socio-etice 2. Managementul strategic al economiei circulare/								

Modulul psihopedagogic									
Cod	Denumirea activității didactice continue	Total ore			Număr de ore pe tipuri de activități			Forma de evaluare	Nr. ECTS
		Total	Contact Direct	Studiu Individual	Curs	Seminar	Laboratoare/Practice		
Semestrul I									
F.01.O.01	Pedagogie generală	240	96	144	60	36	-	E	8
F.01.O.02	Teoria și metodologia curriculumului	120	48	72	30	18	-	E	4
F.01.O.03	Psihologia educației	120	48	72	30	18	-	E	4
S.01.O.04	Teoria si metodologia instruirii	120	60	60	30	30	-	E	4
S.01.O.05	Teoria si metodologia evaluării	120	60	60	30	30	-	E	4
S.01.O.06	Management educațional	90	44	46	30	14	-	E	3
S.01.O.07	Comunicare educațională	90	44	46	30	14	-	E	3
Semestrul II									
S.02.O.08	Stagiu pedagogic	900	900	-	-	-	900	E	30
TOTAL		1800	1300	500	240	160	900	8E	60

MINIMUM CURRICULAR ÎNȚĂL, DE ORIENTARE CĂTRE ALT DOMENIU								
Cod	Denumirea disciplinei/	Număr de ore			Număr de ore pe tipuri de activități		Forma de evaluare	Nr. ECTS
		Total	Contact Direct	Studiu Individual	Curs	Seminar		
M.01.21	Microeconomie	150	60	90	30	30	E	5
M.02.51	Bazele contabilității	150	60	90	30	30	E	5
M.03.21	Macroeconomie	150	60	90	30	30	E	5
M.04.41	Finanțe	150	60	90	30	30	E	5
M.05.62	Statistică	150	60	90	30	30	E	5
M.06.11	Management	150	60	90	30	30	E	5
TOTAL		900	360	540	180	180	6E	30

LISTA COMPETENȚELOR ȘI A REZULTATELOR ÎNVĂȚĂRII AFERENTE PROGRAMULUI DE STUDII

Competențe generale/profesionale	Rezultate ale învățării conform nivelului CNC
	Absolventul/candidatul la atribuirea calificării poate:
CG1. Utilizarea conceptelor și teoriilor economice fundamentale pentru formularea și înaintarea de ipoteze privind comportamentul economic și a efectelor acestuia. CP1. Aplicarea principiilor, teoriilor, metodelor, modelelor economice în analiza proceselor și fenomenelor economice specifice atribuțiilor profesionale.	1. utiliza analizele și informațiile economice relevante pentru adoptarea deciziilor manageriale ce vizează activitatea economică a entității. 2. utiliza teoriile, metodele, modelele economice în analiza proceselor și fenomenelor economice specifice atribuțiilor profesionale.
CP2. Analiza indicatorilor economici a entității, pieței, economiei naționale și internaționale.	3. previziona evoluția pieței, regiunii, economiei naționale și economiei mondiale în baza analizei cantitative și calitative pentru determinarea obiectivelor de politici economice. 4. elabora strategii de dezvoltare a entității economice în context național și internațional în scopul sporirii competitivității pe piețele interne și internaționale.
CP3. Planificarea activităților economice a entității, pieței, economiei naționale și afacerilor internaționale.	5. planifica activitatea economică a entității în vederea eficientizării în conformitate cu tendințele naționale și/sau internaționale.
CP4. Organizarea activităților economice a entității, pieței, economiei naționale și afacerilor internaționale.	6. analiza activitatea economică a entității economice în concordanță cu tendințele pieței, economiei naționale și economiei mondiale. 7. monitoriza activitățile economice cu respectarea principiilor de etică profesională și responsabilitate socială, asumându-și deciziile într-un sistem complex bazat pe analize economice.
CG2. Organizarea activității conform cadrului juridic specific domeniului de activitate. CG3. Dezvoltarea modelelor de business circular și implementarea sistemelor de management bazate pe principiile economiei sustenabile. CP5. Elaborarea strategiilor de dezvoltare a entității economice în context național și internațional.	8. previziona evoluția pieței, regiunii, economiei naționale și economiei mondiale în baza analizei cantitative și calitative pentru determinarea obiectivelor de politici economice. 9. elabora strategii de dezvoltare a entității economice în context național și internațional în scopul sporirii competitivității pe piețele interne și internaționale.
CP6. Proiectarea și elaborarea politicilor economice la nivel național și de ramură.	10. elabora proiecte de politici economice de ramură și politici economice naționale pe termen scurt, mediu și lung racordate la standardele internaționale.
CP7. Consilierea și expertizarea economică pe probleme micro-, macro- și monoeconomice.	11. oferi consultanță la nivel micro, macro- și monoeconomic pentru a soluționa problemele de ordin economic.
CG4. Aplicarea modelor economice, metodelor de cercetare în vederea fundamentării și propunerii de soluții pentru probleme economice concrete. CP8. Realizarea cercetărilor științifice și implementarea acestora în activități de consiliere/îmbunătățire a managementului entității.	12. efectua expertiză economică a entității/pieței/regiunii/economiei în baza cercetărilor științifice în vederea îmbunătățirii managementului entității

MATRICEA DE CORELARE A COMPETENȚELOR ȘI A REZULTATELOR ÎNVĂȚĂRII DIN STANDARDUL DE CALIFICARE CU DISCIPLINELE/MODULELE DIN PLANUL DE ÎNVĂȚĂMÂNT

Denumirea unității de curs/modulului	Cod	ECTS	Competențe																			
			Generale /Profesionale																			
			CG1 CP1	CP2	CP3	CP4	CG2 CG3 CP5	CP6	CP7	CG4 CP8												
											Rezultate ale învățării conform nivelului CNC											
											1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Economie internațională	F. 01.O.01.31	5	0.5	1	0.5	0.5				0.5	0.5	0.5	0.5	0.5								
Organizarea și desfășurarea activității vamale	F.01.O.02.31	5					1	2	2													
Negocierea comercială internațională	F.01.O.03.31	5					1	1	1													
Tranzacții comerciale internaționale	F.01.O.04.31	5					1	1	1	1	1											
Strategia și politica firmei în context internațional	F.01.O.05.31	5					1	1	1	1	1											
Metodologia și etica cercetării în domeniul de formare profesională	F.01.O.06.31	5	0.5	0.5	0.5	0.5	0.5	0.5	0.5				0.5	1								
Sistemul comercial internațional	S.02.O.07.31	6	1	1						1.5	1			1.5								
Diplomație comercială și financiară	S.02.O.08.31	6	1	1		1,5	1						1,5									
Riscuri în Afaceri Economice	S.02.O.09.31	6	1,5	1,5	1,5	1,5																
Practica de master I (de profesionalizare)	SP.02.O.10.31	12	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1								
Managementul operațiunilor vamale și al reglementărilor tarifare și netarifare	S.03.O.11.23	6	1,5	1,5	1,5	1,5																
Managementul integrat al frontierei și facilitarea comerțului	S.03.O.12.31	6	1	1	1				1	1	1											
Politici comerciale internaționale și competitivitatea exporturilor	S.03.O.13.31	6	1,5	1,5	1,5	1,5																
Practică de master II (de cercetare)	SP.03.O.14.31	6	0.5	0.5	0.5	0.5	0.5	0.5	0.5	0.5	0.5	0.5	0.5	0.5								
Conjunctură economică internațională	S.03.A.15.31	6	1		1			1		1	1			1								
Dreptul comerțului internațional	S.03.A.15.23									2	2	2										
Logistica internațională	S.03.A.15.12									2	2	2										
Regimurile și destinațiile vamale	S.03.A.15.31						2	2	2													
Internaționalizarea afacerilor pe piețele externe	S.04.A.16.31	6	1		1			1		1	1			1								
Planuri de afaceri și studii de fezabilitate	S.04.A.16.11		1		1		1	1	1				1									
Fiscalitate internațională	S.04.A.16.41		1,5	1,5	1,5	1,5																
Geostrategia Relațiilor Economice Externe ale Republicii Moldova	S.04.A.16.31		1	1	1	1				1	1											
Teza de master		24	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2								
Total		120																				

NOTA EXPLICATIVĂ

1. Descrierea programului de studii

Profilul specialității/programului de master: Programul de studii/de master **COMERȚ EXTERIOR ȘI ACTIVITATE VAMALĂ** se înscrie în domeniul fundamental al științei, culturii și tehnicii 04 BUSINESS, ADMINISTRARE ȘI DREPT, domeniului general de studiu 041 ȘTIINȚE ECONOMICE domeniului de formare profesională **0410. ECONOMIE** și este în corespundere cu [Nomenclatorului domeniilor de formare profesională și al specialităților în învățământul superior](#), aprobat prin HG nr. 412 din 12.06.2024, Plan-cadru pentru studii superioare de licență, master și integrate aprobat prin Ordinul MEC nr. 510 din 07.04.2025, [Codul Educației al Republicii Moldova](#) nr. 152 din 17 iulie 2014, Regulamentul cu privire la organizarea și desfășurarea studiilor superioare de master - ciclul II din 16.02.2022.

Caracteristicile-cheie ale programului de studii/de master COMERȚ EXTERIOR ȘI ACTIVITATE VAMALĂ sunt:

Forma de organizare: învățământul cu frecvență, durata studiilor fiind de 2 ani;

Credite de studii: 120 credite ECTS;

Limba de studiu: română.

La studiile de master la programul dat se pot înscrie: deținătorii diplomelor de licență sau a unui act echivalent de studii și deținătorii diplomelor de studii superioare.

Absolvenții programului de studii/de master COMERȚ EXTERIOR ȘI ACTIVITATE VAMALĂ se certifică prin: Diplomă de master în științe economice, *titlul obținut este de:* Master în științe economice.

2. Obiectivele programului de studii, inclusiv corespunderea acestora misiunii universității

Misiunea și obiectivele Programului de studii la Ciclul II **COMERȚ EXTERIOR ȘI ACTIVITATE VAMALĂ**, derivă din obiectivele strategice elaborate și implementate atât la nivel național: [Strategia Națională de Dezvoltare „Moldova Europeană 2030”](#), [Strategia de dezvoltare a educației „Educația-2030”](#), [Programul Național în domeniile cercetării și inovării pentru anii 2024-2027](#); cât și la [nivel instituțional](#), urmărind scopul de a genera cunoștințe avansate și temeinice și de a forma specialiști în domeniul afacerilor internaționale și al activității vamale, capabili și competenți să se dezvolte continuu și să colaboreze pentru a satisface cerințele societății, totodată respectând tradițiile instituționale, promovând valorile științifice, culturale naționale și universale.

Pentru a realiza cu succes această ofertă educațională, în ASEM este creat un mediu educațional plăcut, calitativ și productiv, centrat pe student, care se bazează pe următoarele principii de organizare a formării:

- edificarea unui mediu de învățare autentic, apropiat de mediul afacerilor și relevant intereselor studenților masteranzi, pentru realizarea finalităților proiectate: însușirea de cunoștințe avansate, formarea de deprinderi și de competențe personale, sociale și profesionale avansate în domeniul comerțului exterior și activității vamale;
- îmbinarea aspectelor de natură teoretică cu cultivarea unor abilități legate de realitățile activităților din domeniul comerțului exterior și activității vamale
- structurarea demersurilor educaționale pe concepția “învăță acționând” și dezvoltarea unor dexterități de ordin practic;
- valorificarea unor tehnici moderne de instruire, inclusiv de dezvoltare a creativității.

3. Evaluarea așteptărilor sectorului economic și social

Misiunea programului de master **COMERȚ EXTERIOR ȘI ACTIVITATE VAMALĂ** vizează formarea specialiștilor în domeniul afacerilor internaționale și activității vamale înzestrați cu abilități și competențe necesare pentru edificarea unui fundament solid pe care să se poată dezvolta o carieră de succes, în concordanță cu cerințele unei societăți bazate pe cunoaștere și pe principiile cooperării economice globale.

Scopul Programului de studii la Ciclul II – **COMERȚ EXTERIOR ȘI ACTIVITATE VAMALĂ**, este de a forma și pregăti specialiști și cercetători, conform [Planului-cadru pentru studii superioare de licență \(ciclul I\), de master \(ciclul II\) și integrat](#), [Cadrului Național al Calificărilor](#) pentru domeniul de formare profesională 0410 Economie cu accent pe componenta de Comerț exterior și activitate vamală.

Competențele de care vor trebui să dea dovadă studenții la finalizarea programului de studii au fost formulate reieșind din așteptările angajatorilor potențiali din economia națională, ultimele fiind identificate prin valorificarea relațiilor pe care le are Departamentul și Școala Masterală de Excelență în Economie și

Business. În acest context, așteptările angajatorilor potențiali referitoare la competențele și abilitățile viitorilor absolvenți pe care le va satisface programul de master **COMERȚ EXTERIOR ȘI ACTIVITATE VAMALĂ** se referă la competențe și abilități în:

- analiza, elaborarea și monitorizarea politicilor comerciale și vamale la nivel macro-, mezo- și microeconomic;
- evaluarea și interpretarea legislației internaționale privind comerțul exterior, a acordurilor comerciale multilaterale și bilaterale, precum și a reglementărilor vamale;
- aplicarea corectă a normelor de clasificare tarifară, determinare a originii mărfurilor și evaluare în vamă;
- realizarea de studii și cercetări de piață pentru identificarea oportunităților comerciale internaționale și dezvoltarea strategiilor de export-import;
- pregătirea și gestionarea documentației comerciale și vamale aferente tranzacțiilor internaționale;
- utilizarea tehnologiilor informatice pentru facilitarea proceselor vamale și comerciale (e.g., sisteme electronice de declarare vamală, baze de date comerciale);
- aplicarea cunoștințelor privind regimurile vamale și facilitățile comerciale în contextul integrării regionale și al relațiilor comerciale internaționale;
- elaborarea planurilor de gestionare a riscurilor în comerțul exterior și prevenirea fraudelor vamale;
- oferirea consultanței privind optimizarea lanțurilor de aprovizionare și respectarea cerințelor legale și procedurale în comerțul internațional;
- colaborarea cu autoritățile vamale, instituțiile de control și partenerii comerciali internaționali pentru asigurarea derulării eficiente și conforme a operațiunilor comerciale;
- coordonarea proiectelor comerciale internaționale, inclusiv în ceea ce privește logistica, managementul vamal și conformitatea reglementărilor de export-import;
- promovarea inițiativelor de parteneriat internațional și facilitarea participării agenților economici la piețele externe.

4. Consultarea partenerilor în procesul de elaborare a programului de studii (angajatori, profesori, absolvenți, studenți etc.)

În vederea identificării nevoii de instruire și formare profesională a fost realizată analiza reglementărilor normative cu referire la procesele educaționale în învățământul superior la nivel [național](#) dar și [instituțional](#), fiind, în special efectuată analiza mediului intern și extern conform prevederilor [Regulamentului ASEM](#) privind inițierea, proiectarea, aprobarea, monitorizarea și evaluarea periodică a programelor de studii.

La elaborarea programului de studii **COMERȚ EXTERIOR ȘI ACTIVITATE VAMALĂ**, la ciclul II, master, procesul de consultare a partenerilor s-a realizat atât în format letric (scris pe hârtie) în cadrul practicii de master, prin completarea *fișelor de apreciere a activității practicanului în cadrul desfășurării stagiului de master*, chestionarelor de evaluare a competențelor practice ale studenților, cât și în formă participativă, în timpul *susținerii tezei de master*. De asemenea, s-a efectuat: analiza documentelor normative și reglatoare cu referire la procesele educaționale în învățământul superior; analiza prealabilă referitoare la nevoile specifice exprimate de clienți, beneficiari și parteneri (cadre științifico-didactice, absolvenți, studenți și entități interesate); analiza celor mai noi politici și direcții de dezvoltare în domeniul de formare; analiza comparativă a planurilor de studii pe baza unor modele de la universități de prestigiu din țară și străinătate; analiza metodologiilor specifice actuale de predare în domeniu; analiza și evaluarea prealabilă a propunerilor venite din partea unor specialiști externi/studenți; analiza neconformităților constatate pe parcursul anilor universitari precedenți.

Evaluarea programului de studiu de toți beneficiarii, prin chestionarea studenților, absolvenților, angajatorilor, cadrelor didactice, servește ca bază pentru revizuirile periodice a planurilor de învățământ și a conținuturilor curriculum-urilor disciplinelor.

Au fost întreprinse măsuri de implicare a studenților în managementul calității studiilor, inclusiv și în discutarea conținutului planului de învățământ, așteptărilor, nevoilor și satisfacției studenților în raport cu programul de studii și a serviciilor de susținere pentru studenți, precum și adecvării acestora scopului programului.

Elaborarea și revizuirea periodică a conținutului planului de studii pentru programul de master **COMERȚ EXTERIOR ȘI ACTIVITATE VAMALĂ** au fost realizate în urma consultării unor reprezentanți, la nivel de top management, ai comunității economice naționale și internaționale, prin organizarea de mese rotunde și seminare de informare, discuții cu angajatorii, precum și evaluarea planului de învățământ, a curriculum-urilor și a altor produse curriculare. Aceste procese au fost realizate prin prisma celor mai noi cercetări în domeniul comerțului exterior și activității vamale, cerințelor în schimbare ale societății, volumului de muncă al studenților, precum și al parcursului educațional și succesului acestora.

5. Relevanța programului de studii pentru piața forței de muncă

Necesitățile societății în formarea specialiștilor în domeniul **COMERȚ EXTERIOR ȘI ACTIVITATE VAMALĂ** derivă din prioritățile fundamentale ale Republicii Moldova în perioada actuală, orientate spre creșterea economică bazată pe inovații și investiții în contextul proceselor de integrare europeană, pe de o parte, și amplificarea incertitudinii și a riscurilor, pe de altă parte.

Relevanța programului de master **COMERȚ EXTERIOR ȘI ACTIVITATE VAMALĂ** rezultă din obiectivele stabilite în strategiile naționale: [Strategia națională de dezvoltare "Moldova Europeană 2030"](#), [Strategiei de dezvoltare „Educatia 2030”](#) și în strategiile instituționale: [Planul strategic de dezvoltare al ASEM](#), [Strategia de internaționalizare a ASEM](#), care subliniază imperativul formării specialiștilor de înaltă calificare în domeniul afacerilor internaționale și al activității vamale, capabili să contribuie la crearea unei forțe de muncă competitive și la asigurarea sustenabilității economice a Republicii Moldova. Programul *Comerț exterior și activitate vamală* se axează pe dezvoltarea competențelor necesare pentru gestionarea eficientă a proceselor economice internaționale, sprijinirea dezvoltării mediului de afaceri și adaptarea la cerințele pieței globale, contribuind astfel la integrarea sustenabilă a Republicii Moldova în economia internațională. În acest sens, programul de master **COMERȚ EXTERIOR ȘI ACTIVITATE VAMALĂ** devine de o semnificație critică în formarea specialiștilor de înaltă calificare în domeniul comerțului exterior și activității vamale, capabili să contribuie la dezvoltarea economică sustenabilă a țării.

6. Posibilitățile de angajare a absolvenților

Absolvenții programului de master **COMERȚ EXTERIOR ȘI ACTIVITATE VAMALĂ** au perspective de angajare în cadrul companiilor multinaționale; firmelor de consultanță economică; proiectelor internaționale în domeniul comerțului exterior și activității vamale, instituțiilor financiare internaționale; organizațiilor de comerț exterior; băncilor și altor instituții financiare; firmelor de brokeraj, departamentelor economice ale instituțiilor publice și ale companiilor private; administrației publice centrale și locale; organizațiilor internaționale și regionale; instituțiilor de învățământ superior și cercetare; precum și în alte entități care necesită competențe avansate în Comerț exterior și activitate vamală.

În conformitate cu [Clasificatorul ocupațiilor din Republica Moldova](#) (CORM 006-2021), absolvenții programului de studii superioare de master **COMERȚ EXTERIOR ȘI ACTIVITATE VAMALĂ** sunt pregătiți pentru a deține următoarele posturi ocupaționale:

Domeniul ocupațional (CORM)	Domeniul ocupațional (ESCO)
121307 Manager (șef/șefă) servicii pentru afaceri 121304 Manager (șef/șefă) în domeniul dezvoltării și planificării 121313 Șef/șefă serviciu în domeniul dezvoltării și planificării 121312 Șef/șefă secție în domeniul dezvoltării și planificării 242101 Analist/analistă costuri de producție 263102 Cercetător științific/cercetătoare științifică în economie 263103 Consilier/consilieră probleme economice 263105 Coordonator/coordonatoare dezvoltare economic 263110 Manager în economie	1213 Conducători în domeniul politicilor economice și al planificării director de politici a organizației manager de program 2421 Analisti de management și organizare specialist strategia afacerii analist de afaceri consultant de afaceri/consultantă de afacerimanager producție de tip lean 2631 - Economisti

Totodată, absolvenții programului de master **COMERȚ EXTERIOR ȘI ACTIVITATE VAMALĂ** sunt pregătiți pentru a ocupa posturi cu responsabilități și funcții de decizie atât la nivelul instituțiilor publice, cât și al organizațiilor economice private, contribuind la dezvoltarea strategiilor internaționale și la implementarea deciziilor complexe în mediul global de afaceri.

7. Accesul la studii a titularilor de diplome obținute după finalizarea respectivului program de studii

Competențele, deprinderile și cunoștințele dobândite pe parcursul studiilor superioare de masterat (ciclul II / nivelul 7 ISCED) pot fi aprofundate prin continuarea studiilor la [programele de doctorat](#) (nivelul 8 ISCED), la specialitatea 521.02 ECONOMIE MONDIALĂ; RELAȚII ECONOMICE INTERNAȚIONALE asigurându-se educația și dezvoltarea profesională continuă a absolvenților, în concordanță cu nevoile societății manifestate pe piața forței de muncă.

8. Lista competențelor și a rezultatelor învățării aferente programului de studii

Concepția dezvoltării specialistului în cadrul programului de masterat **Comerț Exterior și Activitate Vamală** are la bază formarea și consolidarea competențelor necesare pentru desfășurarea activităților profesionale de înalt nivel în domeniul comerțului internațional și al procedurilor vamale. Programul își propune să pregătească specialiști capabili să gestioneze eficient operațiunile de comerț exterior, să cunoască în profunzime reglementările și practicile vamale, precum și să contribuie la dezvoltarea strategiilor comerciale internaționale ale întreprinderilor și instituțiilor publice.

Absolvenții programului vor dobândi cunoștințe avansate privind mecanismele funcționării piețelor internaționale, politicile comerciale, procedurile de import-export, sistemele tarifare și netarifare, clasificarea și evaluarea mărfurilor, precum și utilizarea sistemelor electronice vamale. Totodată, programul dezvoltă abilități aplicative în domeniul logisticii internaționale, al managementului documentației comerciale și vamale, și al relaționării cu autoritățile vamale și comerciale. Pregătirea are un caracter practic și strategic, facilitând integrarea rapidă a absolvenților în mediul profesional național și internațional – în companii implicate în comerț exterior, servicii vamale, agenții guvernamentale, organizații internaționale și firme de consultanță.

LISTA COMPETENȚELOR ȘI A REZULTATELOR ÎNVĂȚĂRII AFERENTE PROGRAMULUI DE STUDII (domeniul ECONOMIE)

COMPETENȚE TRANSVERSEALE (CT)	CT 1. Eficiență personală: flexibilitate, adaptabilitate și reziliență; managementul timpului și autodisciplină; integritate, etică și transparență. CT 2. Interacțiune socială: crearea de parteneriate; negociere, lucrul în echipă și comunicare efektivă. CT 3. Funcționalitate tehnică și tehnologică: alfabetizare financiară, managementul informației, creativitate și inovativitate. CT 4. Asumarea responsabilității și luarea deciziilor într-un sistem complex bazate pe analize economice, respectarea principiilor de etică profesională și responsabilitate socială. CT 5. Utilizarea TIC: agenda electronică, soft-uri și aplicații TIC relevante nivelului din Cadrul european de competențe digitale și domeniului de activitate
COMPETENȚELE GENERALE (sectoriale/	CG 1. Utilizarea conceptelor și teoriilor economice fundamentale pentru formularea și înaintarea de ipoteze privind comportamentul economic și a efectelor acestuia. CG 2. Organizarea activității conform cadrului juridic specific domeniului de activitate. CG 3. Dezvoltarea modelelor de business circular și implementarea sistemelor de management bazate pe principiile economiei sustenabile. CG 4. Aplicarea modelor economice, metodelor de cercetare în vederea fundamentării și propunerii de soluții pentru probleme economice

COMPETENȚE PROFESIONALE (CP)	CP1. Aplicarea principiilor, teoriilor, metodelor, modelelor economice în analiza proceselor și fenomenelor economice specifice atribuțiilor profesionale. CP2. Analiza indicatorilor economici a entității, pieței, economiei naționale și internaționale. CP3. Planificarea activităților economice a entității, pieței, economiei naționale și afacerilor internaționale. CP4. Organizarea activităților economice a entității, pieței, economiei naționale și afacerilor internaționale. CP5. Elaborarea strategiilor de dezvoltare a entității economice în context național și internațional. CP6. Proiectarea și elaborarea politicilor economice la nivel național și de ramură. CP7. Consilierea și expertizarea economică pe probleme micro-, macro- și monoeconomice. CP8. Realizarea cercetărilor științifice și implementarea acestora în activități de consiliere/îmbunătățire a managementului entității.
--	--

Rezultate ale învățării conform nivelului CNC.

Absolventul/candidatul la atribuirea calificării poate:

1. utiliza analizele și informațiile economice relevante pentru adoptarea deciziilor manageriale ce vizează activitatea economică a entității;
2. utiliza teoriile, metodele, modelele economice în analiza proceselor și fenomenelor economice specifice atribuțiilor profesionale;
3. previziona evoluția pieței, regiunii, economiei naționale și economiei mondiale în baza analizei cantitative și calitative pentru determinarea obiectivelor de politici economice;
4. elaborează strategii de dezvoltare a entității economice în context național și internațional în scopul sporirii competitivității pe piețele interne și internaționale;
5. planifică activitatea economică a entității în vederea eficientizării în conformitate cu tendințele naționale și/sau internaționale;
6. analizează activitatea economică a entității economice în concordanță cu tendințele pieței, economiei naționale și economiei mondiale;
7. Monitorizează activitățile economice cu respectarea principiilor de etică profesională și responsabilitate socială, asumându-și deciziile într-un sistem complex bazat pe analize economice;
8. previziona evoluția pieței, regiunii, economiei naționale și economiei mondiale în baza analizei cantitative și calitative pentru determinarea obiectivelor de politici economice;
9. elaborează strategii de dezvoltare a entității economice în context național și internațional în scopul sporirii competitivității pe piețele interne și internaționale;
10. elaborează proiecte de politici economice de ramură și politici economice naționale pe termen scurt, mediu și lung racordate la standardele internaționale;
11. oferă consultanță la nivel micro, macro- și monoeconomic pentru a soluționa problemele de ordin economic;
12. efectuează expertiză economică a entității/pieței/regiunii/economiei în baza cercetărilor științifice în vederea îmbunătățirii managementului entității.